

Βιβλιογραφία του μαθήματος «Εκπαιδευτική Τεχνολογία – Οπτικοακουστικά Μέσα»

Βασική βιβλιογραφία

Ackermann, E. (2001). Piaget's Constructivism, Papert's Constructionism: What's the difference?, in *Constructivism: uses and perspectives in education (Volumes 1 & 2)*. Conference Proceedings, Geneva: Research Center in Education / Cahier 8 / September 01. Pp. 85-94

Στο άρθρο αυτό η Edith Ackermann παρουσιάζει κάποιες από τις πτυχές του κοντροκτιβισμού (*constructivism*) του Jean Piaget, και τις αντιπαραθέτει με αντίστοιχες της θεωρίας του εποικοδομητισμού (*constructionism*), όπως τις διατύπωσε ο Seymour Papert. Στην ανάλυσή της αναφέρεται επίσης σε στοιχεία της προσέγγισης της εγκαθιδρυμένης μάθησης (*situated learning*), καθώς και στις σοβιετικές θεωρίες του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού (*Socio-constructivism, culture, and media*), που πρωτοδιατυπώθηκαν από το Lev Vygotsky. Το άρθρο ρίχνει φως στη λεπτή διαφορά μεταξύ των δύο διαφορετικών μαθησιακών θεωριών, ανιχνεύοντας την κοινή τους καταβολή και τα σημεία στα οποία η κάθε μία αποκλίνει. Καταλήγει σε μία σύνθεση στοιχείων και επεκτείνει τον προβληματισμό σε σχέση με τις διαφορετικές προοπτικές αξιοποίησης των δύο προσεγγίσεων.

Koschmann, T. (1997). Paradigm shifts and instructional technology: An introduction. In T. Koschmann (Ed.) *CSCL: Theory and practice of an emerging paradigm*, 1-23. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates

Στο πολύ γνωστό αυτό γραπτό του (κεφάλαιο βιβλίου), ο Timothy Koschmann, με εκκίνηση τη φιλοσοφική προσέγγιση του Kuhn (1972) για την εξέλιξη της επιστήμης, κάνει μία χαρτογράφηση του πεδίου της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, μέσα από μία αναδρομή στα σημαντικότερα επιστημολογικά παραδείγματα (*paradigms*) που τη διαμόρφωσαν ως επιστημονικό πεδίο. Ειδικότερα αναφέρεται στις εξής τέσσερα: α) συμπεριφοριστικό παράδειγμα (*CAI Computer Assisted Instruction*), β) γνωστικό/γνωσιακό παράδειγμα (*IPS, Information Processing Theory, AI Artificial intelligence*), γ) εποικοδομητικό-κονστρουκτιβιστικό παράδειγμα (*Logo-as-Latin*), δ) Συνεργατικό-κατασκευαστικό παράδειγμα (*CSCL, Computer Assisted Collaborative Learnin*), το οποίο συνθέτει στοιχεία των β) και γ), με στοιχεία από τη θεωρία της εγκαθιδρυμένης μάθησης και της κοινωνιοπολιτισμικής θεωρίας του Vygotsky. Καταλήγει στην επέκταση του προβληματισμού για την τοποθέτηση του νέου (για την εποχή) παραδείγματος στο πλέγμα των προϋπαρχόντων και τη θέση του στο πεδίο της εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

Sherin, B., Edelson, D.C., & Brown, M. (2000). Learning in Task-Structured Curricula. In B. Fishman & S. O'Connor-Divelbiss (Eds.), *Fourth International Conference of the Learning Sciences* (pp. 266-272). Mahwah, NJ: Erlbaum

Στο παραπάνω άρθρο οι Sherin και συνάδελφοι πραγματεύονται ζητήματα που σχετίζονται με τα προγράμματα σπουδών που στον πυρήνα τους έχουν την εκπόνηση κάποιας εργασίας (task-structured curricula). Σε αντίθεση με τα «παραδοσιακού τύπου» προγράμματα σπουδών που δίνουν έμφαση στο περιεχόμενο της ύλης, τα προγράμματα σπουδών που στηρίζονται στην εκπόνηση εργασίας οργανώνονται γύρω από στόχους, προβλήματα και ερωτήματα που διαχέονται σε διαφορετικά αντικείμενα του «παραδοσιακού» επιστητού του αναλυτικού προγράμματος. Η εστίαση των συγγραφέων τίθεται σε δύο συγκεκριμένα ζητήματα: πρώτον, επιχειρούν να επισημάνουν τις διαφορές της ύλης που καλύπτεται από τους δύο διαφορετικούς τύπους προγραμμάτων σπουδών. Δεύτερον, θέτουν το ερώτημα: πώς οι μαθητές θα είναι ικανοί να λειτουργήσουν σε διαθεματικό πλαίσιο, αν δεν είναι ήδη εφοδιασμένοι με ισχυρό υπόβαθρο πάνω στα αντικείμενα που αναμένεται απ' αυτούς να προσεγγίσουν διαθεματικά; Οι απόψεις των συγγραφέων τεκμηριώνονται από την περιγραφή ενός πρότζεκτ (Global Warming Project), και την παρουσίαση εμπειρικών δεδομένων από συνεντεύξεις με τους μαθητές που συμμετείχαν σ' αυτό.

Sfard, A. (1998) On Two Metaphors for Learning and the Dangers of Choosing Just One. *Educational Researcher* Vol. 27, No 2, (pp 4-13)

Στο άρθρο της αυτό η Anna Sfard παρουσιάζει τις δύο κυρίαρχες (για την εποχή) μεταφορές που στήριξαν τις κυρίαρχες διδακτικές προσεγγίσεις: τη μεταφορά της πρόσληψης-μετάδοσης της γνώσης /σωρευτική μεταφορά και τη μεταφορά της μάθησης ως συμμετοχής (participation metaphor). Αναλύει σε βάθος τη ρευστότητα των ορίων μεταξύ των δύο προοπτικών βάσει παιδαγωγικών κριτηρίων και εκθέτει έναν προβληματισμό για τον τρόπο συνδυασμού στοιχείων και από τις δύο, καταλήγοντας ότι η μονήρης υιοθέτηση της μίας ή της άλλης δεν προωθεί την επιστημονική σκέψη και τη διδακτική πράξη.

Σχετικά με τον προγραμματισμό και τη γλώσσα LOGO:

Pea, R.D, Kurland, M.D, Hawkins J. (1985) Logo and the Development of Thinking Skills. In M.Chin & W. Paisley (Eds) *Children and microcomputers: Formative studies* (pp 193 – 212) Beverly Hills – CA: Sage Publishing Company

Σχετικά με την παιδαγωγική αξιοποίηση των blogs:

Bartlett-Bragg, A. (2003). *Blogging to Learn*, copyright ©Bartlett-Bragg A., with grants to the *Knowledge E-tree electronic journal*

O'Donnell, M. (2005). *Blogging as Pedagogic Practice: Artefact and Ecology*, *Blog Talk Downunder Conference Proceedings*, 19-21 May 2005, Sydney, Australia.

Sade, G. (2006). *Weblogs as Open, Constructive Learning Environments*, *Blog Talk Downunder Conference Proceedings*, 19-22 May 2006, Sydney, Australia

Ward, J. M. (2004). *Blog Assisted Language Learning (BALL): Push Button Publishing for the Pupils*, *TEFL Web Journal*, 3, 1

Σχετικά με τη θεωρία του συνδεδετισμού:

Siemens, G. (2008). *Learning and Knowing in Networks: Changing roles for Educators and Designers*, Presented to *ITFORUM for Discussion*, January 27, 2008 to *ITFORUM for Discussion*, January 27, 2008. Διαθέσιμο σε: <http://www.tskills.it/userfiles/Siemens.pdf> (τελευταία πρόσβαση: 21/5/2010)

Siemens, G. (2004). *Connectivism: a New Theory for the Digital Age*. Αναρτήθηκε σε : <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>, 4/12/2004. (τελευταία πρόσβαση: 30/5/2010)

Σχετικά με τα χαρακτηριστικά της ψηφιακής κειμενικότητας:

Κουτσογιάννης, Δ. (2002). *Τεχνολογίες της Πληροφορικής και της Επικοινωνίας και Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας: Από το Εκπαιδευτικό Λογισμικό στον Κριτικό Τεχνολογισμό*, στο Κυνηγός, Χ. & Δημαράκη,

A. (2002), *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα: Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής* (σ. 393-420), Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη

Σημειώσεις:

Μακρή, Α. (2009). *Εργαλεία Κοινωνικού Λογισμικού στην Εκπαίδευση. Σημειώσεις για το μάθημα*

Γιαννούτσου, Ν. (2005). *Υπολογιστική τεχνολογία και Μαθησιακή Διαδικασία. Σημειώσεις για το μάθημα*